

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10C/28/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113228126
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Rohárik
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6113228126.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, rozhodujúc sudcom JUDr. Pavlom Rohárikom, vo veci žalobcu AEGON partner, s.r.o., 811 02 Bratislava, Slávičie údolie 106, IČO: 36 610 984, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému V. Š., nar. XX. Q. XXXX, bytom XXX XX F. Q., B. S. XXX, o zaplatenie sumy 1 368,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1 368,90 eur s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 66,78 eur od 9. júna 2011 do zaplatenia, 9,25 % zo sumy 204,29 eur od 29. júna 2011 do zaplatenia, 9,5 % ročne zo sumy 163 eur od 26. júla 2011 do zaplatenia, 9,5 % ročne zo sumy 257,91 eur od 30. septembra 2011 do zaplatenia, 9,5 % ročne zo sumy 27,32 eur od 26. októbra 2011 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 109,12 eur od 30. novembra 2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 187,50 eur od 29. decembra 2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 29,44 eur od 31. januára 2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 144,09 eur od 28. marca 2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 26,53 eur od 25. apríla 2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 11,47 eur od 29. mája 2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 37,06 eur od 29. júna 2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 58,17 eur od 26. júla 2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 20,27 eur od 25. októbra 2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 25,95 eur od 29. decembra 2012 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalobca má p r á v o na náhradu trov konania od žalovaného vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca žiada uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu (s úrokmi z omeškania) sumu predstavujúcu súčet odňatých provízií za činnosť finančného agenta, vyfakturovaných v období od 8. júna 2011 do 28. decembra 2012.

2. Proti platobnému rozkazu č. k. 16Ro/370/2013-94 zo dňa 17. decembra 2013, ktorým súd žalobe vyhovel, podal žalovaný odpor. Namietol opodstatnenosť a dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku argumentujúc, že zmluvu o obchodnom zastúpení a výkone činnosti finančného agenta nepodpísal slobodne a vážne, a preto je neplatná. Poukázal na nekalé obchodné praktiky žalobcu, ktorému z dôvodu, že dohoda o vrátení tzv. storno poplatkov odporujúca zásadám rovnakého postavenia účastníkov obchodného vzťahu a poctivého obchodného styku je šikanózna a neplatná, nevzniklo právo na vrátenie provízie za zrušenie zmluvy ani iných benefitov.

3. Na súdnom pojednávaní dňa 27. októbra 2015 strany zhodne konštatovali, že na Okresnom súde Banská Bystrica sa vedie konanie sp. zn. 60Cb/104/2012, ktoré je de facto totožné, a preto navrhli prerušenie konania do právoplatného skončenia konania sp. zn. 60Cb/104/2012. Uznesením č. k.

10C/28/2014-136 zo dňa 27. októbra 2015 súd návrhu vyhovel a konanie prerušil do právoplatného skončenia konania sp. zn. 60Cb/104/2012.

4. Okresný súd Banská Bystrica medzitýmny rozsudkom č. k. 60Cb/104/2012 -357 zo dňa 12. septembra 2004 rozhodol, že základ žalobou uplatneného nároku je daný. Vyslovil, že zmluva o obchodnom zastúpení a výkone činnosti finančného agenta, uzatvorená stranami dňa 4. januára 2010, je platne uzavretá. Tento medzitýmny rozsudok sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 10. mája 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho č. k. 41Cob/163/2015-439 zo dňa 9. marca 2016, ktorým sa s právnym záverom súdu prvej inštancie stotožnil.

5. V ďalšom konaní rozsudkom č. k. 60Cb/104/2012-530 zo dňa 23. apríla 2019, ktorý sa stal právoplatným dňa 25. júla 2019, súd žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán a oboznámením sa s ich písomnými podaniami, zmluvou o obchodnom zastúpení a výkone činnosti finančného agenta zo dňa 4. januára 2010, zmluvou o obchodnom zastúpení a výkone činnosti regionálneho manažéra zo dňa 1. septembra 2009, kódexom obchodnej služby zo dňa 1. januára 2010 a ďalšími kódexmi obchodnej služby, prehlásením o prevzatí kódexu obchodnej služby, províznym výkazom, prehľadom uzavretých poisťných zmlúv s prehľadom ich ukončenia, faktúrami č. 411000229, č. 411000250, č. 411000302, č. 411000391, č. 411000443, č. 411000505, č. 411000574, č. 411000624, č. 412000134, č. 412000238, č. 412000320, č. 412000387, č. 412000442, č. 412000632 a č. 412000750, obsahom spisu sp. zn. 60Cb/104/2012, a na tomto základe zistil pre rozhodnutie veci významné nasledovné:

7. Po právoplatnom skončení konania tunajšieho súdu so.zn.60Cb/104/2013 súd pokračoval v konaní a nariadil pojednávanie. Právny zástupca žalobcu zotrval na žalobe. Žalovaný sa pojednávania nezúčastnil, predvolanie naň neprevzal v odbernej lehote. Preto súd konal v jeho neprítomnosti v zmysle § 180 CSP, pričom prihliadol na jeho predchádzajúce vyjadrenia, obsah spisu a obsah spisu sp.zn. 60 Cb/104/2013 i dokazovanie v tomto konaní.

8. Strany uzavreli dňa 4.januára 2010 Zmluvu o obchodnom zastúpení a výkone činnosti finančného agenta (ďalej aj „zmluva“). Podľa žalobcu žalovaný podpisom zmluvy potvrdil, že pred jej uzatvorením bol oboznámený s podmienkami uvedenými v Kódexe obchodnej služby, ktorý prevzal. Žalobca svoju žalobu odôvodňuje tak, že v zmysle bodu 3.9 Provízneho poriadku (ako časti Kódexu obchodnej služby) s názvom „zaslúžená provízia a odňatá provízia“, pri poisťných zmluvách s bežným poisťným sa vyplatená ziskateľská provízia, provízia za zmenu poisťného, za indexáciu, mesačná cieľová provízia a superprovízia finančného agenta považuje za zaslúženú, ak poisťná zmluva, resp. jej dodatky, za ktorú bola provízia vyplatená, bola v platnosti po dobu 24 mesiacov odo dňa jej uzavretia a zároveň bolo zo strany klienta riadne zaplatené bežné poisťné za toto obdobie. Pri poisťných zmluvách s jednorázovým poisťným sa vyplatená provízia agenta považovala za zaslúženú, ak poisťná zmluva, za ktorú bola vyplatená, bola v platnosti po dobu 24 mesiacov odo dňa jej uzavretia. Za nezaslúženú sa považovala každá vyplatená provízia v období odo dňa uzavretia poisťnej zmluvy, resp. jej dodatkov až do splnenia uvedených podmienok, na základe ktorých sa provízia považovala za zaslúženú. Pokiaľ k splneniu podmienok, na základe ktorých sa vyplatená provízia považovala za zaslúženú, nedošlo do uplynutia 26 mesiacov odo dňa uzavretia poisťnej zmluvy, alebo pokiaľ počas 24 mesiacov odo dňa uzavretia poisťnej zmluvy došlo k jej zániku (s výnimkou zániku poisťnej zmluvy v dôsledku poisťnej udalosti), časť vyplatenej provízie sa považovala za odňatú a sprostredkovateľovi vznikla povinnosť odňatú províziu vrátiť žalobcovi, a to aj v prípade ukončenia zmluvného vzťahu medzi sprostredkovateľom a žalobcom. Výška odňatej provízie bola určená percentom (%) z celkového nároku na províziu za danú poisťnú zmluvu, resp. jej dodatkov a závisela od rozhodujúceho mesiaca poisťnej zmluvy alebo dodatku, za ktorý sa považoval: pri poisťných zmluvách s bežným poisťným mesiac, v ktorom zanikla poisťná zmluva alebo jej dodatok, alebo posledný mesiac, za ktorý bolo zaplatené bežné poisťné, pričom rozhodujúcim bol skorší z týchto mesiacov; pri poisťných zmluvách s jednorázovým poisťným mesiac, v ktorom došlo k zániku poisťnej zmluvy alebo jej dodatkov. Žalobca na základe vyúčtovaní zistil, že došlo k situáciám, kedy sa časť vyplatenej provízie považuje za odňatú v zmysle citovaných ustanovení a žalovanému ako sprostredkovateľovi vznikla povinnosť vrátiť časť vyplatenej provízie žalobcovi. Dlh, ktorý podľa tvrdenia žalobcu predstavuje sumu 1.368,90 eur, žalobca žalovanému vyfakturoval faktúrami - č. 411000229 v sume 66,78 eura, splatnou dňa 8. júna 2011, č. 411000250 v sume 204,29 eura, splatnou dňa 28. júna 2011, č. 411000302 v sume 163 eura, splatnou dňa 25. júla 2011, č. 411000391 v sume 257,91 eura, splatnou dňa 29. septembra 2011, č. 411000443 v sume 27,32 eura, splatnou dňa 25. októbra 2011, č.

411000505 v sume 109,12 eura, splatnou dňa 29. novembra 2011, č. 411000574 v sume 187,50 eura, splatnou dňa 28. decembra 2011, č. 411000624 v sume 29,44 eura, splatnou dňa 30. januára 2012, č. 412000134 v sume 144,09 eura, splatnou dňa 27. marca 2012, 412000238 v sume 26,53 eura, splatnou dňa 24. apríla 2012, č. 412000320 v sume 11,47 eura, splatnou dňa 28. mája 2012, č. 412000387 v sume 37,06 eura, splatnou dňa 28. júna 2012, č. 412000442 v sume 58,17 eura, splatnou dňa 25. júla 2012, č. 412000632 v sume 20,27 eura, splatnou dňa 24. októbra 2012, a č. 412000750 v sume 25,95 eura, splatnou dňa 28. decembra 2012. Žalovaný faktúry ich napriek splatnosti neuhradil.

9. Žalovaný argumentoval, že pri podpise zmluvy nemal slobodnú voľbu, lebo mu bolo povedané, že buď podpíše alebo „môže ísť“. Preto zmluvu podpísal pod nedovoleným nátlakom s termínom 4. januára 2010, kedy ju i prevzal. Poprel tiež, že by pri podpisovaní zmlúv prevzal písomné vyhotovenie Kódexu obchodnej služby a jeho súčasť - Provízný poriadok. Preto mal žalovaný za to, že zmluva zo dňa 1. januára 2010, ktorú podpísal dňa 4. januára 2010 je absolútne neplatným právny úkon v zmysle § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka, lebo nebola uzavretá slobodne a vážne, ale pod nedovoleným nátlakom. Preto sa žalobca nemôže odvolávať pri vymáhaní svojho „údajného nároku“ na túto zmluvu. Namietal neustále zmeny znenia Kódexu obchodnej služby a jeho časti Provízneho poriadku.

10. Pretože toto konanie je skutkovo i právne de facto totožné ako konanie sp.zn. 60Cb/104/2012, vychádzal súd pri rozhodovaní i z dokazovania vykonaného v tom konaní :

11. Svedok F. Č., ktorý zmluvu podpisoval za žalobcu ako vtedajší konateľ spoločnosti pred súdom uviedol, že táto zmluva je štandardná a uzatvárala sa so všetkými finančnými agentami. Nepamätá si, že by boli voči zmluve nejaké výhrady a nevie o akomkoľvek nátlaku. Svedok sa nepamätal, že by odporca pri uzatváraní zmluvy alebo po nej namietal neprevzatie Kódexu obchodnej služby a Provízneho poriadku.

12. Svedok M. B. pred súdom tvrdil, že pracoval v spoločnosti žalobcu v rokoch 2008 - 2010 a jeho úlohou bolo hľadať obchodných zástupcov pre spoločnosť, riadiť a školiť ich. Tak to bolo aj v prípade žalovaného, ktorého získal pre prácu u žalobcu ako kandidáta na pozíciu manažéra. Svedok uviedol, že je pravdepodobné, že zmluvy dával podpisovať žalovanému on. Nevedel povedať, či žalovaný vzniesol voči ich textu konkrétne výhrady. Žalobca používal rovnaké zmluvy a počas jeho pôsobenia v spoločnosti sa nestalo, že by spoločnosť text zmluvy zmenila. Platilo, že strany zmluvu buď podpísala alebo nie. Po nahliadnutí svedka do zmluvy svedok uviedol, že túto určite žalovanému nedával do ruky. Podľa svedka sa dokumenty súvisiace so zmluvou nikdy k zmluvám nedávali, nepamätá sa, že by niekedy bola zmluva bola spojená s Kódexom obchodnej služby.

13. Podľa § 652 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca ako podnikateľ zaväzuje pre zastúpeného vyvíjať činnosť smerujúcu k uzatvoreniu určitého druhu zmlúv (ďalej len „obchody“) alebo dojednávať a uzatvárať obchody v mene zastúpeného a na jeho účet a zastúpený sa zaväzuje zaplatiť obchodnému zástupcovi províziu.

Podľa § 652 ods. 4 Obchodného zákonníka, zmluva musí mať písomnú formu.

Podľa § 652 ods. 5 Obchodného zákonníka, ak v tomto diele nie je ustanovené inak, na zmluvu o obchodnom zastúpení sa použijú ustanovenia zmluvy o sprostredkovaní.

Podľa § 662 ods. 1 Obchodného zákonníka, nárok na províziu zanikne, ak je zrejmé, že obchod medzi zastúpeným a treťou osobou sa neuskutoční a ak jeho neuskutočnenie nie je dôsledkom okolností, za ktoré zodpovedá zastúpený, ak z obchodu nevyplýva niečo iné.

Podľa § 662 ods. 2 Obchodného zákonníka, provízia, ktorá už bola uhradená, musí sa vrátiť, ak nárok na ňu zanikol podľa odseku 1.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 265 Obchodného zákonníka, výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.

14. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany konania uzatvorili zmluvu podľa § 652 - § 672 Obchodného zákonníka, ktorú za žalobcu dňa 1. januára 2010 podpísal vtedajší štatutárny zástupca - konateľ a žalovaný dňa 4. januára 2010. Táto zmluva dňom podpísania nahradila Zmluvu o obchodnom zastúpení a výkone činnosti sprostredkovateľa poistenia, ktorú strany uzavreli dňa 1. septembra 2009. K zmluve prijali strany dňa 15. júna 2010 dodatok č. 1 a dňa 31. júla 2010 dodatok č. 2. Svoj zmluvný vzťah strany ukončili písomnou dohodou dňa 27. decembra 2010, kedy zanikla platnosť a účinnosť zmluvy.

15. Podľa názoru súdu strany uzavreli zmluvu platne. Žalovanému sa nepodarilo preukázať absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. V článku 9 bode 9.11 zmluvy zmluvné strany prehlásili, že zmluvu uzavierajú slobodne, vážne a bez omylu, pred podpísaním si ju prečítali a úplne porozumeli jej obsahu. Preto neobstojí tvrdenie žalovaného, že zmluvu podpísal pod psychickým nátlakom. Toto tvrdenie žalovaného nepotvrdili ani svedkovia F. Č. a M. B. (ktorý pri podpísaní zmluvy žalovaným ani nebol). Výpoveď svedka M. B. sa súdu v tomto kontexte javila ako jeho osobný názor, ktorý nadobudol počas svojej praxe u žalobcu a v iných spoločnostiach. Podľa názoru súdu podpísal žalovaný zmluvu slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, a to po zvážení všetkých subjektívnych okolností, ktoré jej podpis sprevádzali. Napokon, žalovaný mal možnosť zmluvu nepodpísať, alebo, ak bola pre neho nevýhodná, mohol ju vypovedať a kedykoľvek ukončiť zmluvný vzťah, čo však neučinil. Platnosť zmluvy nespochybnili ani tvrdenia žalovaného, že pred jej podpisom nebol oboznámený s Kódexom obchodnej služby, ktorý neprevzal. Z článku 9 bodu 9.13 zmluvy jednoznačne vyplýva, že žalovaný podpisom zmluvy potvrdzuje, že pred jej uzavretím bol oboznámený s podmienkami uvedenými v Kódexe obchodnej služby, ktorý zároveň prevzal. Tvrdenia žalovaného o neprevzatí tohto dokumentu žalobca vyvrátil aj písomným prehlásením žalovaného, že dňa 26. novembra 2010 prevzal Kódex obchodnej služby s platnosťou od 1. októbra 2010, čo potvrdil vlastnoručným podpisom.

16. Súd uzavretú zmluvu strán nepovažoval za právny úkon, ktorý by svojím obsahom alebo účelom odporoval zákonu, obchádzal ho alebo sa prial dobrým mravom tak, ako to má na mysli § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný na takúto prípadnú neplatnosť právneho úkonu ani žiadne dôkazy neprodukoval. Neuviedol, v čom by obsah zmluvy alebo jeho účel mal odporovať zákonu alebo ho obchádzať alebo sa prial dobrým mravom.

17. Napokon treba dodať, že pri uzavretí zmluvy stranami konania a v následnom konaní nevidel súd taký výkon práva zo strany žalobcu, ktorý by bol v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, a ktorý by nemal požívať právnu ochranu. Súd opakuje, že podľa jeho názoru uzavrel žalovaný zmluvu dobrovoľne, slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Súdu uzavretím zmluvného vzťahu strán nevidel ani porušenie základných obchodnoprávných zásad, resp. niektorých všeobecných občianskoprávných zásad, ktoré žalovaný ani bližšie nešpecifikoval.

18. Vzhľadom k tomu, že žalovaný v tomto konaní namietal len základ žalobcom uplatneného nároku argumentujúc, že zmluvu o obchodnom zastúpení a výkone činnosti finančného agenta nepodpísal slobodne a vážne, a preto je neplatná, pričom po skončení konania sp.zn. 60Cb/104/2012 zostal pasívny, skutkové tvrdenia žalobcu účinne nepoprel (§ 151 ods. 2 CSP) a nárok uplatnený žalobou nevyvrátil, vychádzal súd pri rozhodovaní o výške žalobcom uplatneného nároku z tvrdení žalobcu a ním predložených dôkazov. Nárok uplatnený žalobou považuje za dôvodný a riadne preukázaný, a preto žalobcovi v celom rozsahu vyhovel. Súdu priznal žalobcovi popri istine 1.368,90 eur i s príslušnými úrokmi z omeškania odo dňa splatnosti jednotlivých faktúr. Priznaná výška úrokovej sadzby je v súlade s § 369 ods. 1 vety prvej a druhej Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. januára 2013 v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. januára 2013.

19. Súdu priznal v konaní úspešnému žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP náhradu trov konania v celom rozsahu voči žalovanému, ktorý v konaní neuspel. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, písomne prostredníctvom podpísaného súdu.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, čo ním sleduje, proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu ho napáda, prečo ho považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť v takom počte rovnopisov s prílohami, aby sa jeden mohol založiť do spisu a ďalší subjekt dostal jeden. Ak sa tak nestane, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby realizovala jej procesné práva tak, že bolo porušené právo na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla zaviniť nesprávne rozhodnutie,
- e) súd nevykonal dôkazy navrhnuté na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd dospel na základe dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, lebo sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- i) právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písmenách a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.